

Sygn. akt VI K 293/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2013r.

Sąd Rejonowy VI Wydział Karny w Świdnicy w składzie:

Przewodniczący SSR Justyna Gawin – Kwiatek

Protokolant Katarzyna Możejko

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Świdnicy - Małgorzaty Olejniczak

po rozpoznaniu w dniach 06 lipca 2012 roku, 21 września 2012 roku, 12 listopada 2012 roku, 8 kwietnia 2013 roku, 17 maja 2013 roku, 24 maja 2013 roku i 24 czerwca 2013 roku

sprawy karnej:

U. S. urodzonej (...) w O., córki W. i J. z domu R.

A. G. (1) urodzonego (...) w Ś., syna T. i S. z domu G.

W. B. (1) urodzonego (...) w S., syna E. i A. z domu K.

oskarżonych o to, że:

1. na przełomie listopada i grudnia 1998 r. w Ś., woj. (...), działając wspólnie, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru udzielili pomocy nadleśniczemu R. D. w uzyskaniu na rzecz Nadleśnictwa Ś. dotacji celowej z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Budżetu Państwa na usuwanie szkód powodziowych w ten sposób, że będąc zatrudnieni w Nadleśnictwie Ś. poświadczyli nieprawdę co do okoliczności mających znaczenie prawne poprzez sporządzenie:

– protokołu z dnia 5 października 1998 r. z wyboru oferenta na opracowanie dokumentacji technicznej wraz z wykonaniem dróg leśnych w zakresie odbudowy dróg leśnych nr (...) w Leśnictwie J.,

– protokołu z dnia 5 października 1998 z wyboru oferenta na opracowanie dokumentacji technicznej wraz z wykonaniem dróg leśnych w zakresie odbudowy dróg leśnych nr (...) w Leśnictwie J.,

– protokołu z dnia 5 października 1998 r. udzielenia zamówienia z wolnej ręki na wykonanie prac w zakresie odbudowy drogi leśnej nr (...) w Leśnictwie J., podczas gdy w rzeczywistości postępowania w tych sprawach nie zostały przeprowadzone

tj. o czyn z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 297 § 1 kk i art. 271 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i w zw. z art. 12 kk

R. S. urodzonego (...) w Z., syna J. i G. z domu B.

R. K. urodzonego (...) w N., syna Z. i W. z domu Z.

R. B. urodzonego (...) w S., syna J. i H. z domu Z.

oskarżonych o to, że:

2. w grudniu 1998 r. w Ś., działając wspólnie z inną osobą, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, udzielili pomocy nadleśniczemu R. D. w uzyskaniu na rzecz Nadleśnictwa Ś. dotacji celowej z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Budżetu Państwa na usuwanie szkód powodziowych w ten sposób, biorąc udział w odbiorach robot finansowych z przedmiotowych dotacji, poświadczyli nieprawdę co do okoliczności mających znaczenie prawne poprzez potwierdzenie w protokołach odbioru robót budowlanych na drogach nr (...) w Leśnictwie B. wykonania całości robót podczas gdy w rzeczywistości roboty te nie zostały wykonane w całości

tj. o czyn z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 297 § 1 kk i art. 271 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i w zw. z art. 12 kk

R. D. urodzonego (...) w W., syna C. i A. z domu S.

oskarżonego o to, że:

3. na przełomie listopada i grudnia 1998 r. w Ś. woj. (...), pełniąc funkcje nadleśniczego Nadleśnictwa, działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz celu uzyskaniu na rzecz Nadleśnictwa Ś. dotacji celowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Budżetu Państwa na usuwanie szkód powodziowych, posłużył się zawierającym poświadczenie nieprawdy dokumentami w postaci:

– protokołu z dnia 5 października 1998 r. z wyboru oferenta na opracowanie dokumentacji technicznej wraz z wykonaniem dróg leśnych w zakresie odbudowy dróg leśnych nr (...) w Leśnictwie J.,

– protokołu z dnia 5 października 1998 z wyboru oferenta na opracowanie dokumentacji technicznej wraz z wykonaniem dróg leśnych w zakresie odbudowy dróg leśnych nr (...) w Leśnictwie J.,

– protokołu z dnia 5 października 1998 r. udzielenia zamówienia z wolnej ręki na wykonanie prac w zakresie odbudowy drogi leśnej nr (...) w Leśnictwie J.,

- faktur VAT o nr (...),

tj. o czyn z art. 297 § 1 kk i art. 273 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i w zw. z art. 12 kk

I. oskarżonych **A. G. (1)** i **W. B. (2)** uniewinnia od popełnienia zarzucanego im czynu opisanego w pkt 1 części wstępnej wyroku,

II. oskarżonego **R. S.** uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt 2 części wstępnej wyroku,

III. na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk w zw. z art. 1 § 2 kk umarza postępowanie karne wobec **U. S.** o czyn polegający na tym, że: na przełomie listopada i grudnia 1998 r. w Ś., woj. (...), udzieliła pomocy nadleśniczemu R. D. w uzyskaniu na rzecz Nadleśnictwa Ś. dotacji celowej z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Budżetu Państwa na usuwanie szkód powodziowych w ten sposób, że będąc zatrudniona w Nadleśnictwie Ś. podrobiła protokołu z dnia 5 października 1998 r. udzielenia zamówienia z wolnej ręki na wykonanie prac w zakresie odbudowy drogi leśnej nr (...) w Leśnictwie J., tj. o występki z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 297 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk,

IV. na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk w zw. z art. 1 § 2 kk umarza postępowanie karne wobec **R. K.** i **R. B.** o opisany w pkt 2 części wstępnej wyroku,

V. na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk w zw. z art. 1 § 2 kk umarza postępowanie karne wobec **R. D.** o czyn polegający na tym, że w okresie od kwietnia do czerwca 1999 r. w Ś. woj. (...), pełniąc funkcje nadleśniczego Nadleśnictwa Ś., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu uzyskaniu na rzecz Nadleśnictwa Ś. dotacji celowej z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Budżetu Państwa na usuwanie szkód powodziowych, posłużył się zawierającymi poświadczenie nieprawdy dokumentami w postaci faktur VAT o nr (...) i podrobionym dokumentem w postaci protokołu z dnia 5 października 1998 r. udzielenia zamówienia z wolnej ręki na wykonanie prac w zakresie odbudowy drogi leśnej nr (...) w Leśnictwie J., tj. o czyn z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 12 kk,

VI. wydatki powstałe od chwili wszczęcia postępowania zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt VI K 293/12

UZASADNIENIE

W toku przeprowadzonego na rozprawie postępowania dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 maja 1998 roku Minister Finansów i Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa podpisali „Porozumienie w sprawie wdrożenia i realizacji Kontraktu Finansowego o nr 1.9949 zawartego między Rzeczpospolitą Polską a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w dniu 1 grudnia 1997 roku przeznaczonego na usuwanie skutków powodzi.” Na mocy tego porozumienia Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa został upoważniony do dysponowania środkami pieniężnymi w kwocie równoważnej 59 mln ECU na cele związane z usuwaniem skutków powodzi z roku 1997. Środki te miały być wydatkowane w latach 1998 – 2000. Środki te mogły być przeznaczone na odbudowę dróg, mostów i przepustów i zabudowę potoków górskich.

Realizując postanowienia tego kontraktu w pierwszej połowie 1998 roku Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we W. (RDLP) skierowała do Nadleśnictwa Ś., pismo o możliwości przyznania dotacji z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) i budżetu państwa na usuwanie szkód powstałych w czasie powodzi w 1997 roku. Wymagania do przyznania dotacji celowych były jednakowe dla wszystkich nadleśnictw. Jednak warunkiem przyznania limitu było uprzednie nadesłanie danych odnośnie szkód, które zbierane były bezpośrednio po powodzi w 1997 roku oraz w wersji zweryfikowanej w lutym 1998 r. Nadleśnictwo Ś. przygotowało i przesłało do RDLP bilans szkód popowodziowych z określeniem ogólnych rozmiarów szkód w zakresie finansowym i rzeczowym na podstawie, którego otrzymało limit dotacji. Pismem z dnia 01.06.1998 roku DGLP poinformowała RDLP, iż zgodnie z porozumieniem z dnia 7.05.1998 roku zawartym pomiędzy Ministrem Finansów a Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa na mocy, którego Minister Ochrony Środowiska został upoważniony do dysponowania środkami pochodzącymi z Banku Światowego, środki te stanowią dla Lasów Państwowych dotację z budżetu państwa i mają być wydatkowane w latach 1998-2000 oraz mają zostać przeznaczone na odbudowę, dróg, mostów, przepustów, zabudowę potoków oraz że realizacja zadań ma uwzględniać modernizację remontowanych obiektów. Środki otrzymane na realizację w/w zadań były przekazywane na konto Regionalnych Dyrekcji, które miał je przekazywać podległym nadleśnictwom. Po powodzi z 1997 roku nadleśnictwa podlegające RDLP we W. (również Nadleśnictwo Ś.) sporządził wykaz dróg, które uległy zniszczeniu i oszacowały wartość szkód na tych drogach. RDLP otrzymywała informację od Dyrekcji Generalnej jak kwota przeznaczona jest do podziału między podległe Dyrekcje (...) nadleśnictwa. Kwota ta była dzielona przez RDPL na poszczególne nadleśnictwa i każde otrzymywało informacje o przyznanym limicie rocznym. Nadleśnictwa decydowały, które drogi w ramach przyznanego limitu będą wyremontowane. Przy czym limit musiał być wykorzystany w roku, na który został przyznany. Jeśli nadleśnictwo nie wykorzystało przyznanego limitu w całości pozostałe środki rozdzielane były między inne nadleśnictwa. Jeśli nadleśnictwu nie udało się zakończyć inwestycji w roku, na którym został przyznany limit, w następnym roku przy rozdziale środków było brane pod uwagę w pierwszej kolejności. Jeżeli nadleśnictwo w danym roku dokonało jedynie wyboru wykonawcy i nie przystąpiło do prac, nie było 100 procentowej gwarancji, że w następnym roku dotację otrzyma. Informację o wysokości limitu przyznanego dla jednostek podległych RDLP, Dyrekcja Generalna przysłała dopiero na początku roku, w którym środki te miały być wykorzystane.

Do wypłaty dotacji konieczne było przedłożenie przez nadleśnictwo RDLP kopii protokołu wyboru wykonawcy czy to w drodze przetargu czy zamówienia z wolnej ręki, kopii protokołu odbioru robót, kopii faktury wykonawcy i rachunku wystawionego przez nadleśnictwo na DGLP. Jeżeli prace w danym roku zostały wykonane jedynie w części należało złożyć kopię protokołu częściowego odbioru robót i kopię faktury wstawionej za rzeczywiście wykonane prace.

W lipcu 1998 roku DGLP przekazała pierwszą część środków pochodzących z EBI na sfinansowanie prac związanych z usuwaniem skutków powodzi. Pismem z dnia 16 lipca 1998 roku Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych we W. poinformowała RDLP we W., że środki przyznane z EBI zostały uznane za środki publiczne i w związku z tym przy

wyborze wykonawców do zadań finansowanych z tych środków nadleśnictwa mają obowiązek stosowania ustawy o zamówieniach publicznych. W wypadku, gdy wartość inwestycji nie przekracza 20 000 ECU, można dokonać wyboru wykonawcy w drodze zamówienia z wolnej ręki w oparciu o art. 71 ust. 1 pkt 6 ustawy o zamówieniach publicznych, sporządzając dokumentację podstawowych czynności związanych z postępowaniem, zgodnie art. 26 ust.1 tej ustawy. W wypadku gdy wartości inwestycji wynosi w granicach od 20 000 ECU do 30 000 ECU wyboru wykonawcy można dokonać w trybie negocjacji z zachowaniem konkurencji w oparciu o art. 64 ust. 1 powołanej ustawy, sporządzając dokumentację podstawowych czynności zgodnie z art. 26 ust. 1 tej ustawy. W piśmie tym DGLP zarzuciła m.in. RDLP we W., że wykorzystano niewielkie środki przyznane z EBI, zaproponowała zastosowanie procedur uproszczonych jw. oraz poinformowała o konieczności wykorzystania dotychczas przekazanych środków finansowych z EBI w wysokości nie niższej, niż 75%, co miało być warunkiem wypłaty kolejnych transz przyznanych środków. Pismo to RDLP we W. przekazała m.in. Nadleśnictwu Ś. z zaleceniem przyspieszenia procedur.

Dowód:

- zeznania świadka T. N. k. 2130-2130 odw., (...), (...)- (...)
- wyjaśnienia oskarżonego R. D. k. 796 – 799, 994 – 994 odw., (...), 2240 odw., (...), (...), (...)
- pismo RDLP we W. k. 749, 2020, 2024, 2025, 2009- 2053, 2143,
- pismo DGLP w W. k. 2021 – 2023, 2026- 2028

W tym czasie w Nadleśnictwie Ś. nadleśniczym był **oskarżony R. D.** Na to stanowisko powołany został Decyzją Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w W. z dnia 26 października 1992 roku Na mocy art. 35 ustawy z dnia 21 września 1991 o lasach oraz zarządzenia nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 roku R. D. był zobowiązany do samodzielnego prowadzenia gospodarki leśnej w powierzonym mu nadleśnictwie, reprezentowania Skarbu Państwa - Lasów Państwowych w stosunkach cywilnoprawnych, bezpośredniego zarządzania lasami i gruntami położonymi w podległym mu nadleśnictwie, opracowywania planów gospodarczo finansowych, odpowiadał za ich prawidłową realizację.

Dowód:

- powołanie na stanowisko nadleśniczego k. 155
- zarządzenia nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r. k.158-163

Oskarżony W. B. (2) w Nadleśnictwie Ś. był zastępcą nadleśniczego. Do jego obowiązków należało zastępowanie nadleśniczego w czasie jego nieobecności. Nadto oskarżony odpowiadał za prawidłową organizację i realizację m.in. gospodarki remontowo – budowlanej oraz kierował stanowiskiem pracy do spraw m.in. gospodarki remontowo - budowlanej, w szczególności określania potrzeb budowlanych i ochronnych wynikających ze stanu lasu – określanie pilności prac, kolejności i terminów ich wykonania.

Dowód:

- zakres czynności k. 742-743

W Nadleśnictwie Ś. pracowała też **oskarżona U. S.** Oskarżona pracowała w oparciu o umowę o pracę zawartą na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy. Zgodnie z zakresem czynności z dnia 1 marca 1998 roku do obowiązków oskarżonej należało m.in. kierowanie pracami remontowymi w terenie, branie udziału przy odbiorze robót wspólnie z leśniczym oraz sporządzanie protokołów odbioru, sporządzanie dokumentacji pracy i płacy na remonty wykonywane na terenie Nadleśnictwa Ś., pisanie korespondencji związanej z remontami, nadzorowanie prac inwestycyjnych w terenie, wykonywanie innych powierzonych czynności.

Dowód:

- umowa o pracę k. 146,
- zakres czynności k. 168

W Nadleśnictwie Ś. pracował również **oskarżony A. G. (1)**. Pełnił on obowiązki sekretarza, na tym stanowisku powierzono mu nadzorowanie pracy komórki budowlano - remontowej, kontrolowanie prawidłowości sporządzanych dokumentów w zakresie merytorycznym będących w jego kompetencji, branie udziału w przetargach inwestycyjno - budowlanych oraz wykonywanie innych czynności zleconych przez Nadleśniczego.

Dowód:

- zakres czynności k. 733, 739-741

Oskarżony R. S. pełnił obowiązki leśniczego w Leśnictwie J.. Zgodnie z instrukcją służbową leśniczego z dnia 01.02.1995 roku do jego obowiązków należało m.in. czuwanie nad prowadzeniem całości spraw w powierzonym mu leśnictwie, wykonywanie poleceń zastępcy nadleśniczego oraz m.in. nadzorowanie prac realizowanych na terenie powierzonego mu leśnictwa, kontroli prawidłowości wykonanych prac i dokonanie ich odbioru, zgłaszanie wadliwości prac.

Dowód:

- zobowiązanie k. 734,
- instrukcja służbowa leśniczego k. 735-738

Na podstawie umowy – zlecenia z dnia 9 grudnia 1998 roku **oskarżonemu R. B.** powierzono obowiązki inspektora nadzoru przy odbudowie dróg, mostów i przepustów na terenie Nadleśnictwa Ś.. R. B. przejął w tym zakresie obowiązek oskarżonej U. S..

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonej U. S. k. 688-691, 941—945, 983- 985, 1070 odw. - (...), (...), (...)- (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...)- (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...)-odw.- (...).
- umowa k. 166- 167

W 1998 roku na terenie Nadleśnictwa Ś. drogi leśne oznaczone były na dwóch mapach, tj. na mapie inwentaryzacyjnej, na której oznaczenia dróg były dwucyfrowe oraz na mapie sieci dróg projektowanych, na której oznaczenia dróg były trzycyfrowe.

Nadleśnictwo Ś. realizując zadania związane z usuwaniem skutków powodzi zgodnie z zaleceniami DGLP wytypowało, jako prace pilne o wartości robót nieprzekraczającej 20 000 ECU min. remonty następujących dróg:

- nr (...) – na odcinku obwodów 267 i 266 o długości 500mb,
- nr (...) na odcinku obwodu 275 na odcinku 50mb,
- nr (...)na odcinku obwodów 265k i 259j,
- nr (...)na odcinku obwodów 271 a-c, 272 a-b, 277b, 283g i 277g.

Celem uzyskania dotacji Nadleśniczy R. D. wydał zarządzenie w sprawie powołania komisji do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego na:

- odbudowę drogi leśnej nr (...) (nr 327 według mapy sieci dróg projektowych) na dł. 500 mb w leśnictwie J. oddział 275, wraz z wykonaniem projektu uproszczonego

- odbudowę drogi (...) (nr 328 wg mapy sieci dróg projektowych) na dł. 500 mb w leśnictwie J. w oddziałach 267-266.

W skład powołanej komisji wchodził oskarżeni W. B. (2), jako zastępca nadleśniczego, A. G. (1), jako sekretarz oraz U. S., jako członek komisji. Zarządzenie to sporządzone została pismem maszynowym przez oskarżoną i opatrzone datą 5.10.1998 roku.

Oferty odbudowy drogi (...) (328) oddziały 267-266 i odbudowy drogi (...) oddział 275 złożyli: w dniu 12 października 1998 roku Biuro (...) S.C. w K. prowadzone przez H. K. i **oskarżonego R. K.** (określając wartość prac na kwotę 80 000 zł), a w dniu 10 października 1998 roku firma (...) K. M. z N. (określając wartość prac na kwotę 95 000 zł).

Powołana przez R. D. komisja wybrała ofertę BOI z K.. Protokół z wyboru oferenta sporządzony został pismem maszynowym przez oskarżoną i opatrzone datą 5.10.1998 roku.

W dniu 6 października 1998 roku Nadleśnictwo sporządziło zamówienia nr 1/98 i nr 2/98 dla Konsorcjum Budowlanemu w K.. Pierwsze zamówienie dotyczyło wykonania projektu i odbudowy drogi (...) o długości 500 mb wraz z wykonaniem robót, tj. rowów, przepustów, korony drogi, podbudowy nawierzchni. Drugie zamówienie dotyczyło odbudowy drogi (...) (328) w oddziałach 267-266 o długości 500 mb.

W dniu 7 października 1998 roku Nadleśnictwo Ś. zawarło umowę nr (...) z firmą (...) na odbudowę drogi nr (...) w oddziale 275. BOI przystąpiło jednak do prac na drodze (...), zamiast (...) zgodnie ze złożoną ofertą. Nadleśnictwo odstąpiło więc od prac na drodze (...). Na polecenie R. D. oskarżona przerobiła dokumentację tak by zalegalizować prace na drodze (...). I tak sporządziła kserokopie protokołu z wyboru oferenta z dnia 5.10.1998 roku i korektorem w pkt 1 w miejsce oddz. 275 wpisała oddz. 297, a miejsce drogi (...) wpisała 320. Następnie protokół ten skserowała. BOI dokonała zaś zmiany w ofercie przekreślając oddział 275 i wpisując 297. W konsekwencji oskarżona poprawiła również umowę nr (...) w § 1 zakreśliła korektorem „275” i dopisała 297-298, zakreśliła także 49 i wpisała 320. Tak podrobione dokumenty nie były przedkładane celem uzyskania dotacji. Nadleśnictwo Ś. otrzymało dotację z EBI na odbudowę drogi nr (...) w kwocie 77 835,82 zł, w oparciu o protokół udzielenia zamówienia z wolnej ręki z dnia 5.10.1998 roku protokołu odbioru robót z dnia 18.05.1999 r. oraz fakturę wykonawcy nr (...) z dnia 18.05.1999 r. Nadleśnictwo Ś. nie starało się o dotacje na odbudowę drogi (...).

Mimo wyboru w drodze przetargu wykonawcy na odbudowę drogi (...) U. S. na polecenie R. D. podrobiła protokół udzielenia zamówienia z wolnej ręki na odbudowę tej drogi. Uprzednio podrobiła protokół udzielenia zamówienia z wolnej ręki na odbudowę drogi (...), następnie na kserokopii tego protokołu korektorem zamazała numer drogi i oddziału wpisując w te miejsca 328 i 267-266, następnie korektorem zamazała sformułowanie „brak jest innej drogi umożliwiającej wywóz w danym rejonie” i w tym miejscu dopisał pismem maszynowym „a wszystkie pobliskie drogi uległy również zniszczeniu podczas powodzi co spowodowało brak możliwości wywozu drewna z danego terenu.” Następnie dokument ten skserował i taką kserokopię R. D. przedłożył w RDLP celem uzyskania dotacji na odbudowę drogi (...). Na podrobionym przez oskarżoną protokole widnieją podpisy oskarżonych A. G. (1), W. B. (2), U. S. i R. D. pochodzą one z innego dokumentu, który został przyłożony do protokołu udzielenia zamówienia z wolnej ręki a następnie skopiowany.

W dniu 7 października 1998 roku Nadleśnictwo zawarło także z BOI umowę nr (...) na odbudowę drogi (...) (328) w oddziale 267-266 w nadleśnictwie J.. Jako termin zakończenia prac wskazano 30 grudnia 1998 roku. W § 1 umowy oskarżona korektorem zamazała nr 50 wpisując obok 328. (...) przystąpiło do wykonania prac na drodze (...) w dniu 16 listopada 1998 roku. W dniu 30 grudnia 1998 roku Nadleśnictwo i BOI z uwagi na niesprzyjające warunki atmosferyczne podpisały aneks nr (...) do umowy (...) przedłużając termin wykonania prac do 5 lutego 1999 roku. W dniu 5 lutego 1999 roku podpisano kolejny aneks do umowy (...) - aneks nr (...). Ustalając termin zakończenia prac na dzień 30 kwietnia 1999 roku. Ostatecznie prace zostały zakończone w dniu 18 maja 1999 roku. W tym samym dniu

firma (...) wystawiła fakturę na kwotę 80 000 zł. R. D. w dniu 31 maja 1999 roku wystawił rachunek uproszczony na DGLP na kwotę 80 000 zł. Rachunek ten wraz z kopiami faktury wystawionej przez BOI, protokołu odbioru robót i podrobionego przez U. S. protokołu dotyczącego udzielenia zamówienia z wolnej ręki na odbudowę drogi (...) przedłożył w RDLP celem uzyskania dotacji. Dotacja w kwocie 80 000 zł została wypłacana w dniu 23 czerwca 1999 roku.

Dowód:

- zeznania J. A. k. 141-142, 642-643, 1133 odw.- (...), (...), (...). - (...), zeznania świadka T. N. k. 2605 odw. - (...), 2130-2130 odw., (...), (...)- (...)
- wyjaśnienia oskarżonych: U. S. k. 688-691, 941-945, 983- 985, 1070 odw. - (...), (...), (...)- (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), 2043odw., 2088odw., (...)- (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...)-odw.- (...), R. D. k. 796 - 799, 994 - 994 odw., (...), 2240 odw., (...), (...), (...), R. K. k. 712, 980-981, 1087, 1093-1094, 1095 odw. - (...), (...), (...). - (...), (...), 2350, 2590 odw., (...), A. G. (1) k. 698-699, 951-952, 1086-1087, 2207, 2239-2240, 2585 odw, (...), W. B. (2) k. 727, 790-791, 970-971, 1087, 2240, 2593,
- wyniki kontroli k. 3 -31
- oferty wykonawcy k. 36- 47, 48- 52, 55- 64, 65- 84
- zarządzanie k. 99
- protokół k. 97, 94, 93
- opinia biegłego k. 826-926
- pismo RDLP 2053- 2083
- zamówienia k. 111, 117
- notatka służbowa k. 103
- umowy k. 109-110
- aneksy k. 112, 520
- pismo z 27 maja 1999 roku k. 89
- rachunek uproszczony z 31 maja 1999 roku k. 780
- faktura z 18 maja 1999 roku k. 781
- protokół odbioru robót k. 779, 525
- rozliczenie k. 526

Nadleśnictwo Ś. chcą skorzystać z środków na odbudowę dróg (...) z EBI w drodze przetargu rozstrzygniętego w dniu 23 października 1998 roku, wyłoniło BOI jako wykonawcę prac związanych z odbudową w leśnictwie B. drogi leśnej 332 oddziały 265k i 259j i drogi leśnej 324 oddziały 271a 271 b 271 c, 272a, 277b, 283g, 277g. Ofertę (...) złożyło w dniu 20 października 1998 roku. Odbudowa drogi (...) miała kosztować Nadleśnictwo 383 180,00 zł, a odbudowa drogi (...) - 490 650, 00 zł. W dniu 16.11.1998 roku Nadleśnictwo Ś. i firma (...) zawarły dwie umowy o nr (...).

Umowa (...) dotyczyła odbudowy drogi leśnej w oddziałach 265k i 259j (droga nr (...)). Wartość prac określono na kwotę 490.650 zł, termin rozpoczęcia robót określono na dzień następny po podpisaniu umowy, a termin zakończenia prac na dzień 30.12.1998 roku. Inspektora nadzoru budowlanego z ramienia Nadleśnictwa została oskarżona U. S..

Umowa (...) dotyczyła odbudowy drogi leśnej w oddziałach 271a, 271b, 271c, 272a, 272b, 277b, 283g i 277g (droga nr (...)). Wartość prac określono na kwotę 383.180 zł. Roboty miał się rozpocząć następnego dnia po podpisaniu umowy a zakończyć w dniu 30.12.1998 r. Na inspektora nadzoru budowlanego z ramienia Nadleśnictwa powołano oskarżoną U. S.. Jednak w dniu 9 grudnia 1998 roku Nadleśnictwo Ś. powierzyło obowiązki inspektora nadzoru w Nadleśnictwie oskarżonemu R. B.. Prace na drogach (...) nie rozpoczęły się w dniach wskazanych w umowach. Pierwszych wpisów w dziennikach budowy dróg (...), oskarżony R. B. dokonał bowiem dopiero w dniu 18 grudnia 1998 roku.

Do prac na drodze (...) przystąpili podwykonawcy firmy (...) i E. W. tworzący spółkę cywilną Budownictwo (...). M. M. został kierownikiem budowy na drodze (...), a R. W. na drodze (...). Na drodze (...) podwykonawca firmy (...) była PPHU (...), funkcje kierownika budowy pełnił Z. Ś.

Prace nie zostały zakończone w ustalonym w umowie terminie ani na drodze (...) ani na drodze (...). W dniach 30 grudnia 1998 roku, 5 lutego 1999 roku, 30 kwietnia 1999 roku i 10 czerwca 1999 roku podpisano aneksy do umowy nr (...) ustalając ostatecznie termin zakończenia prac na drodze (...) do 6 września 1999 r. Mimo tego, że prace na drodze (...) nie zostały zakończone, a nawet nie były wykonane w połowie, w dniu 8 grudnia 1999 roku dokonano odbioru robót, wskazując, że roboty te zostały wykonane w całości – wpisano bowiem wartość robót 490 650 zł. Protokół ten został sporządzony po to by Nadleśnictwo otrzymało dotację na wykonanie remontu drogi (...) z środków przyznanych na rok 1998, mogło również w pierwszej kolejności skorzystać z limitu przyznanego na następny rok. R. W. wypełnił druk protokołu odbioru robót wpisując jako osoby uczestniczące w odbiorze z ramienia Nadleśnictwa U. S., siebie jako przedstawiciela wykonawcy, tj. BOI oraz jako leśniczego R. (...). Protokół ten podpisany został przez R. W., R. K., R. B. i leśniczego leśnictwa J. R. S.. Oskarżona odmówiła podpisania protokołu, gdyż prac nie wykonano w całości. W tym samym dniu BOI wystawiło Nadleśnictwu fakturę VAT nr (...) na kwotę 490 650 zł.

Nadleśniczy R. D. pismem z dnia 9 grudnia 1998 roku poinformował firmę (...), że złożona przez nie faktura (...) (również faktura o nr (...)) dotycząca robót na drogach (...) (również 324) zostanie wypłacona po dokonaniu końcowego odbioru robót, gdyż prace na tych drogach nie są zakończone z uwagi na niesprzyjające warunki atmosferyczne. Podpisano wówczas w dniu 30 grudnia 1998 roku pierwszy z aneksów do umów nr (...), a następnie w dniu 31 grudnia 1998 roku R. K. wystawił fakturę korektę do faktury na 113/12/98. Faktura ta została skorygowana do kwoty 245 325 zł (k. 671). R. B. dokonał korekty protokołu odbioru robót przez obniżenie wpisanej wartości wykonanych robót do kwoty 245 325 zł.

Następnie na drodze (...) dokonano odbioru robót w dniu 21 kwietnia 1999 roku. Protokół odbioru podpisali R. B., R. W. i R. K.. Prace wykonane zostały wówczas w 1/5 ich wartość wynosiła 98 130 zł. W dniu 22 kwietnia 1999 roku (...) wystawiło fakturę na powyższą kwotę. Po końcowym odbiorze robót w dniu 6 września 1999 roku (...) wystawiło w dniu 7 września 1999 roku fakturę na kwotę 147 000 zł. Roboty na drodze (...) zostały wykonane w całości. Trzy faktury wystawione przez (...) w dniu 31 grudnia 1998 roku, 22 kwietnia 1999 roku i 7 września 1999 roku opiewały łącznie na kwotę 490 650 zł.

W dniu 16 kwietnia 1999 roku R. D. wystawił na DGLP rachunek uproszczony nr (...) na kwotę 245 325 zł i rachunek ten złożył w RDLP wraz z kopiami faktur z dnia 8 i 31 grudnia 1998 roku i protokołem odbioru robót z dnia 8 grudnia 1998 roku. Kwota ta wypłacona została Nadleśnictwu w dniu 14 czerwca 1999 roku. Następnie w dniu 30 kwietnia 1999 roku wystawił na DGLP rachunek uproszczony nr (...) na kwotę 98 130 zł i rachunek ten wraz z kopia protokołu odbioru robót z dnia z 21 kwietnia 1999 roku i faktury z dnia 22 kwietnia 1999 roku przedłożył w RDLP. Kwota ta wypłacona została 16 czerwca 1999 roku.

W dniu 7 września 1999 roku Nadleśnictwo wystawiło dwa rachunki uproszczone nr (...) i (...), na kwoty odpowiednio 140 000 zł i 7195 zł. Dotacja w tych wysokościach została wypłacona w dniu 18 października 1999 roku. Wówczas prace na drodze (...) wynikające z umowy (...) wykonane były w całości.

W sumie Nadleśnictwo Ś. na odbudowę drogi (...) uzyskało dotacje w kwocie 490 650 zł, cała ta kwota wydana została zgodnie z przeznaczeniem.

W dniach 30 grudnia 1998 roku, z dnia 5 lutego 1999 roku, 30 kwietnia 1999 roku, 5 maja 1999 roku podpisano aneksy do umowy (...), ustalając jednocześnie termin wykonania robót na 20 maja 1999 roku. Mimo tego, że prace na drodze (...) nie zostały zakończone, a nawet nie były wykonane w połowie, w dniu 8 grudnia 1999 roku, podobnie jak w przypadku drogi (...) dokonano odbioru robót, wskazując, że roboty te zostały wykonane w całości – wpisano bowiem wartość robót 383 180 zł. Protokół ten podobnie jak ten dotyczący drogi (...) został sporządzony po to, by Nadleśnictwo otrzymało dotację na wykonanie remontu drogi (...) z środków przyznanych na rok 1998, mogło również w pierwszej kolejności skorzystać z limitu przyznanego na następny rok. Po sporządzeniu tego protokołu BOI wystawiło w dniu 8 grudnia 1998 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 383 180 zł, którą po otrzymaniu pisma nadleśniczego z dnia 9 grudnia 1998 roku i podpisaniu w dniu 30 grudnia 1998 roku aneksu do umowy (...) skorygowało fakturą z dnia 31 grudnia 1998 roku wystawioną na kwotę 191 590 zł, tj. 50% wartości z faktury z dnia 8 grudnia 1998 roku. Faktury te zostały sporządzone w tym samym celu co protokół odbioru robót. (...) protokołu odbioru robót wypełnił również R. W. wpisując jako osoby uczestniczące w odbiorze z ramienia Nadleśnictwa U. S., siebie jako przedstawiciela wykonawcy, tj. BOI oraz jako leśniczego R. (...). Protokół ten podpisany został przez R. W., R. K., R. B. i leśniczego leśnictwa J. R. S.. Oskarżona odmówiła podpisania protokołu, gdyż podobnie jak na drodze (...) prac nie wykonano w całości. W dniu 16 kwietnia 1999 roku Nadleśnictwo wystawiło rachunek uproszczony nr (...) na DGLP opiewający na kwotę 191 590 zł. Rachunek ten wraz z fakturami z dnia 8 i 31 grudnia 1998 roku i protokołem odbioru robót z 8 grudnia 1998 roku przedłożony został w RDLP celem uzyskania dotacji z EBI na wskazaną w nim kwotę. Dotacja ta została wypłacona po zakończeniu prac na drodze (...) tj. w dniu 14 czerwca 1999 roku.

W dniu 21 kwietnia 1999 roku dokonano odbioru robót na drodze (...). Wówczas stwierdzono, że prace na tej drodze w okresie od 16 listopada 1998 roku do 21 kwietnia 1999 roku wykonane zostały w 80 %. Wartość wykonanych prac oceniono wówczas na kwotę 306 544 zł, przy czym zaznaczono, że rozliczono już kwotę 191 950 zł. W dniu 22 kwietnia 1999 roku R. K. wystawił fakturę opiewającą na kwotę 114 594 zł (różnica między kwotą 306 544 zł za kwotą 191 950 zł, na którą wystawiono fakturę korektę w dniu 31 grudnia 1998 roku).

W dniu 30 kwietnia 1999 roku R. D. podpisał dwa rachunki uproszczone nr (...) i (...) wystawiony na DGLP na kwoty odpowiednio 107 178 zł i 7416 zł (łącznie 114 594 zł). Dotacja w kwocie 114 594 zł została wypłacona w dniu 14 czerwca 1999 roku.

W dniu 18 maja 1999 roku dokonano końcowego odbioru prac na drodze (...), ustalając wartość robót wykonanych w okresie od poprzedniego protokołu wynosi 76 996 zł. W dniu 27 maja 1999 roku R. K. wystawił fakturę na kwotę 76 996 zł, a w dniu 31 maja 1999 roku R. D. podpisał rachunki uproszczone nr (...) i (...) na DGLP, rachunki te opiewały odpowiednio na kwoty 71 596 zł i 5400 zł (łącznie 76 996 zł). Dotacja w kwocie 76 996 zł wypłacona została w dniu 23 czerwca 1999 roku.

Tak więc Nadleśnictwo Ś. otrzymało dotację z EBI i budżetu państwa na odbudowę

1. drogi nr (...) w oparciu o:

- protokołu odbioru wykonanych robót budowlanych z dnia 8.12.1998 roku stwierdzającego wykonanie robót o wartości 191.590 zł,
- protokołu odbioru robót z dnia 21 kwietnia 1999 roku, stwierdzającego wykonanie 80 % robót
- protokołu odbioru robót z dnia 18 maja 1999 roku, stwierdzającego wykonanie robót w całości

- fakturę korygującą z dnia 31.12.1998 roku opiewającą na kwotę 191.590 zł sporządzoną do faktury nr (...) z dnia 8.12.1998 roku,
- faktury z dnia 22 kwietnia 1999 roku i 27 maja 1999 roku
- rachunki uproszczone z dnia 16 i 30 kwietnia 1999 roku i z dnia 16 maja 1999 roku

2. drogi nr (...) w oparciu o:

- protokół odbioru wykonanych robót budowlanych z dnia 8.12.1998 roku w oddziałach 265 k i 259 j stwierdzającego wykonanie robót na kwotę 245.325 zł,
- protokół odbioru robót z dnia 21 kwietnia 1999 roku, stwierdzając wykonanie robót na kwotę 98 130 zł
- protokół odbioru robót z dnia 6 września 1999 roku stwierdzający wykonanie robót w całości,
- fakturę korygującą z dnia 31.12.1998 roku opiewającą na kwotę 245.325 zł sporządzoną do faktury nr (...) z dnia 8.12.1998 roku,
- fakturę z 22 kwietnia 1999 roku,
- faktura z 7 września 1999 roku,
- rachunki uproszczone z dnia 16 i 30 kwietnia 1999 roku i 7 września 1999 roku

Dowód:

- zeznania świadków: R. W. k. 718, T. N. k. k. 2130-2130 odw., (...), (...)- (...), Z. Ś. k. 602, 2043, 2349 odw. – 2350, (...), M. M. k 678, 1156 odw., (...). - (...), (...), K. H. (1) 2042 odw. – 2043
- wyjaśnienia oskarżonych: U. S. k. 688-691, 941—945, 983- 985, 1070 odw., - (...), (...), (...)- (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), 2043 odw., 2088 odw., (...)- (...), (...), (...), (...), (...), R. B. k. 2131, 2373; R. D. k. 796 – 799, 994 – 994 odw., (...), 2240 odw., (...), (...), (...), (...), R. K. k. 712, 980-981, 1087, 1093-1094, 1095 odw. - (...), (...), (...). - (...), (...), 2350, 2590 odw., (...), R. S. k. 706-707, 1096, 2040odw.,
- pismo Nadleśnictwa Ś. k. 101,
- umowa (...) i aneksy k. 118 – 125
- umowa (...) i aneks k. 126 – 133
- rachunki uproszczone k. 753, 756, 759, 760, 763, 766, 767, 770, 771
- protokoły odbioru robót k. 661, 672, 674, 757, 672, 675, 754, 764, 768, 2064, 2074
- faktury k. 662, 670, 673, 675, 758, 671, 673, 769, 703 , 765, 769, 773, 2065, 2075
- dzienniki budowy 16 listopada 1998 roku k. 174-199, 212-237
- oferta (...) k. 604 i 606,
- kosztorys 625- 641
- umowa z M. M. i aneks k. 679 - 681
- protokół otwarcie wstępnej oceny ofert k. 2056-2058

- opinia biegłego k. 826- 926
- notatka służbowa nr 102; 103,
- pismo kierowane do BOI k. 89.

Dokumentacją związaną z uzyskaniem dotacji celowych związanych z usuwaniem szkód popowodziowych powstałych w 1997 r. sporządzała i prowadziła oskarżona U. S. w ramach zakresu czynności. Dokumentację tę oskarżona sporządzała na maszynie do pisania i przesyłała w kserokopiach lub oryginałach do RDLP z pismem przewodnim podpisanym przez R. D.. W wypadku nieprawidłowości RDLP zwracała dokumentację w całości. RDLP nie prowadziła ewidencji zwracanych Nadleśnictwu dokumentów.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonej: U. S. k. 688-691, 941—945, 983- 985, 1070 odw., - (...), (...), (...)- (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), 2043 odw., 2088 odw., (...)- (...), (...), (...), (...), (...).
- pismo RDLP k. 2053

U. S. ma wykształcenie średnie, obecnie otrzymuje świadczenie emerytalne w kwocie około 1900 zł, nie była karana.

Dowód:

- wyjaśnienia U. S. k. 2585,
- dane o karalności k. 2661

A. G. (1) nie był karany sądownie, ma wykształcenie wyższe, z zawodu jest leśnikiem, jest żonaty i ma jedno dziecko. Pracuje jako inspektor lasu i osiąga dochód w kwocie około 4000 zł miesięcznie.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego k. 2585 odw,
- dane o karalności k. 2663

W. B. (2) nie był karany sądownie, ma wykształcenie wyższe, z zawodu jest inżynierem leśnictwa, jest żonaty, pracuje w Nadleśnictwie Ś. osiągając dochód w kwocie 3500 zł.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego k. 2585 odw
- dane o karalności k. 2664

R. S. był karany sądownie za czyn z art 178 a § 1 kk, na utrzymaniu ma dwoje dzieci, ma wykształcenie średnie techniczne, zawód leśnik.

Dowód:

- wyjaśnienia k. 706-707, 1096, 2040 odw., (...)
- dane o karalności k.

R. K. nie był karany, ma wykształcenie wyższe, z zawodu jest inżynierem budownictwa, zatrudniony jest jako kierownik projektów, osiąga dochody w wysokości 5000 zł miesięcznie.

Dowód:

- wyjaśnienia k. 2590 odw.,
- dane o karalności k. 2662

R. B. nie był karany sędownie, ma wykształcenie wyższe, z zawodu jest inżynierem budownictwa lądowego. Prowadzi działalność gospodarczą, z której uzyskuje dochód w kwocie około 5000 zł.

Dowód:

- wyjaśnienia k. 2590 odw.,
- dane o karalności k. 2660

R. D. nie był karany sędownie, ma wykształcenie wyższe, z zawodu jest inżynierem leśnikiem Jest żonaty. Pracuje, uzyskując dochód w kwocie około 3500 zł.

Dowód:

- wyjaśnienia k. 2585 odw
- dane o karalności k. 2665

Oskarżona **U. S.** w postępowaniu przygotowawczym częściowo przyznała do zarzucanego jej czynu. Wyjaśniła, że w Nadleśnictwie Ś. pracuje od 16 lat. Przyznała, że dokumentacja na drogę nr (...) została dorobiona przez nią na polecenie nadleśniczego. Podała, że nie pamięta czy poprawki na protokołach były nanoszone na oryginałach i na kopiach, czy tylko na kopiach. Oryginały przekazywane były do RDLP we W.. W RDLP uzyskała informację, że oryginały były przekazywane dalej, ale nie wiedziała gdzie. Oskarżona wyjaśniła, że do jej obowiązków należało kierowanie pracami remontowymi w terenie, branie udziału w odbiorach robót wspólnie z leśniczymi oraz sporządzanie protokołów odbioru robót . Podała, że były prowadzone prace na drodze (...) i drodze (...), która oznaczana też była nr 328. Podała, że na remont tych dróg nie było przetargów. Wyjaśniła, że protokoły udzielenia zamówienia z wolnej ręki na k. 90, 91 to są kopie tego samego dokumentu, on został pierwotnie sporządzony na drogę w oddziale 275 (droga (...)). Na tej drodze BOI powinna wykonywać prace. Odcinek do remontu był krótki i nie było konieczności przeprowadzenia przetargu nieograniczonego, a można było sporządzić dokumentację zamówienia z wolnej ręki, gdyż koszt naprawy był niższy niż kwota określona w ustawie o zamówieniach publicznych. Natomiast co do protokołu na remont drogi (...) (325) (k. 92, 95, 96) wyjaśniała, że był sporządzony prawidłowo, potem twierdziła, że dokumentacja ta została podrobiona, po czym ponownie podała, że dokumentacja na tę drogę była sporządzona prawidłowo. Wyjaśniła, że Nadleśnictwo dysponuje dwoma rodzajami map tj. mapą inwentaryzacyjną i mapą projektowanej sieci dróg. Na obu mapach te same drogi noszą inne oznaczenia. Okazany jej dokument, tj. protokół odnośnie drogi (...) pierwotnie sporządzony został według mapy inwentaryzacyjnej, „a następnie na polecenie RDLP we W., należało zmienić numerację według projektowanej sieci dróg”. Polecenie to otrzymała bezpośrednio z dyrekcji, nie pamięta od kogo, było ono przekazane telefonicznie. „Wówczas korektorem wymazałam numer drogi przyjęty z mapy inwentaryzacyjnej, tj. nr 50, a wpisałam numer drogi według mapy projektowanej sieci dróg tj. 328. Chodziło o tę samą drogę i nie wydawało mi się abym robiła coś złego”. Podała, że na drogę nr (...) nie było przetargu, że sporządziła protokół z 5.10.1998 r. za zgodą i wiedzą nadleśniczego oraz członków komisji, oryginał tego protokołu komisja podpisała, nie posiada oryginały tego protokołu, gdyż przekazano go do Dyrekcji we W., w trakcie kontroli okazała oryginał protokołu. Poprawki nie miały na celu fałszowania dokumentów, ona osobiście dokonywała poprawek. Członkowie komisji o wszystkim wiedzieli, wiedzieli, też że dokumenty są antydatowane. Dlatego robione to było, jako protokoły z wolnej ręki, takie polecenie wydał D.. Po czym oskarżona podała „na drogę nr (...) była

przeprowadzona procedura z wolnej ręki. Nie posiadam tylko oryginał posiedzenie komisji”. Podała: „czuję się winna dorabiania dokumentów w celu upozorowania legalności zlecenia na wykonania prac na drogach nr (...) (325). Jak zeznałam robiłam to na polecenie D. i przy udziale B. i G. (...). Ja mogłam się tylko przyznać do zalegalizowania wydania pieniędzy z dotacji (...), jeśli chodzi o drogę nr (...) (325) to nie mam oryginałów, które mogły by potwierdzić, że dokumentacja sporządzona była prawidłowo” Odnośnie dróg (...) oskarżona podała, że na przełomie 1998-1999 roku były przeprowadzone prace budowlane na drogach (...), podała, że pamięta, że przetarg wygrała firma (...), na te drogi były przeprowadzone przetargi. Po okazaniu jej umów (...) podała, że rozpoznaje te umowy. Pamiętała, że na te drogi były wystawione fikcyjne protokoły, odmówiła ich podpisania, gdyż stwierdzały wykonanie 100% prac, co było nieprawdą. Po okazaniu jej protokołów odbioru wykonanych robót dróg (...) rozpoznała te dokumenty. Stwierdziła, że protokół dotyczący drogi nr (...) podpisał leśniczy S. a nie powinien, gdyż w leśnictwie B. leśniczym był wówczas J. D. i to on powinien podpisać ten protokół. O tym musiał wiedzieć nadleśniczy.

Oskarżona ponownie słuchana w postępowaniu przygotowawczym podała, że nie nanosiła zmian w dokumentach, a jedynie sporządzała dla komisji przetargowej projekt protokołów z uwzględnieniem zmian numeracji dróg (...) odpowiednio do numeracji z mapy projektowanej sieci dróg (numeracji trzycyfrowej). Droga nr (...) nie była robiona, ale był na nią przetarg w dniu 5.10.1998 r., a droga (...) została wykonana. Dokumenty wymienione w zarzucie nie miały znaczenia dla wypłacenia środków z EBI, gdyż zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych wartość prac nie przekraczała 30 000 ECU i nie było wymogu przeprowadzenia przetargu. Podała, że wartość ECU wynosiło wówczas 4,091 zł a wartość robót nie przekraczała 20 000 ECU i przeprowadzenie przetargu i sporządzenie protokołu z wyboru oferenta było zbędne.

U. S. słuchana przed Sądem podała, że protokół wymieniony w zarzucie, jako pierwszy został sporządzony w dniu 5.10.1998 r. potwierdzając poprzednio złożone wyjaśnienia, drugi protokół wymieniony w zarzucie dotyczy tych samych dróg. Droga wymieniona w drugim protokole została rozliczona zamiennie w zamian drogi (...) która nie została wykonana. Zmiany tej dokonała na polecenie nadleśniczego wydane w dniu 5.10.1998 r., ale nie pamięta dokładnie kiedy. Zostały wówczas sporządzone dwa protokoły na tę samą okoliczność dotyczącą drogi (...), a więc tej samej drogi. Jeden z dokumentów miał być zniszczony i miał to być pierwszy z nich. Odnośnie protokołu udzielenia zamówienia z wolnej ręki na odbudowę drogi nr (...), podała, że faktycznie został on sporządzony w dniu 5.10.1998 r. Po odczytaniu oskarżonej jej pierwszych wyjaśnień sprostowała wyjaśnienia podając, że drugi protokół (dot. dróg (...)) został sporządzony po 5.10.1998 r. po okazaniu oskarżonej kolejnych dokumentów zmieniała swoje wyjaśnienia odnośnie sposobu i terminu sporządzenia protokołu odnośnie wybory oferenta na opracowanie dokumentacji technicznej i wykonanie dróg (...) oraz sporządzenia protokołu udzielenia zamówienia z wolnej ręki na odbudowę drogi (...) wymienionego w zarzucie, jako ostatni z protokołów. Po ponownym okazaniu oskarżonej dokumentu dotyczącego drogi nr (...), oskarżona podała, że na pewno protokół zamówienia z wolnej ręki na drogę nr (...) z dnia 5.10.1998 r. został sporządzony później. Również protokół zamówienia z wolnej ręki odnośnie drogi nr (...) na pewno został sporządzony w dniu 5.10.1998 r. W żadnym z protokołów wymienionych w zarzucie nie poświadczyła nieprawdy. W pierwszym protokole wpisali drogę nr (...), ponieważ pomylili numerację dróg, nie wie jaką drogę chcieli pierwotnie wpisać. Nie wie, jaki był obieg dokumentów. Nie wie, co się stało z oryginalnymi protokołami opisanymi w zarzucie I. Podała, że gdy zmieniała numerację dróg (...) na 320, 328 nie towarzyszyli jej oskarżeni A. G. (1) i W. B. (2).

Po odczytaniu jej wcześniej składanych wyjaśnień nie potrafiła się do ustosunkować. Podała „użyłam słowa rozliczenia, ale nie wiem o jakie rozliczenie mi chodziło (...) mówiąc, że antydatujemy dokumenty miałam na myśli to, że poprawiamy błędy po dniu 5.10.1998 r.” Na pytanie, odnośnie sposobu sprostowania omyłek podała, że nie zrobili tego w sposób sformalizowany, gdyż w tym czasie nie było komputerów i trzeba było cały protokół na nowo przepisać. Skreślenie korektorem numeru drogi było szybszym rozwiązaniem. Nie sporządzała protokołów odbioru robót na drogi (...) z dnia 8.12.1998 r. Możliwe, że R. S. nie wiedział, że Nadleśnictwo stara się o dotację z EBI, gdyż leśniczy informowany jest jedynie o dokonywanych remontach na jego terenie. Drogi (...) sąsiadują ze sobą.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonej k. 688-691, 941–945, 983- 985, 1070 odw. - (...), (...), (...)- (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), 2043odw., 2088odw., (...)- (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...)-odw.- (...).

Oskarżony **A. G. (1)** w postępowaniu przygotowawczym i sądowym nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. W wyjaśnieniach złożonych w postępowaniu przygotowawczym podał, że do jego obowiązków należało prowadzenie działu administracyjnego, w którym pracowała U. S.. Do jej obowiązków należało prowadzenie spraw inwestycyjno – budowlanych, pracami tymi kierował bezpośrednio nadleśniczy, ona też prowadziła wszelkie sprawy związane ze zleceniami, przetargami, zawieraniem umów, sporządzaniem aneksów. Podał, że brał udział w przetargach w latach 1998-1999, pamięta, że wygrała firma (...). Po okazaniu oskarżonemu kserokopii protokołów z wyboru oferenta z 5.10.1998 r. dotyczących dróg (...) (k.93-94), podał, że wydaje mu się że nie są mu znane, na kserokopii widnieje jego podpis, ale po okazaniu mu oryginały dokumentu mógłby to stwierdzić z całą pewnością. Po kazaniu kserokopii protokołu zamówienia z wolnej ręki odnośnie drogi (...) (k.95) podał, że nie rozpoznaje tego dokumentów. Po okazaniu oryginału protokołu z wyboru oferenta dotyczącego dróg (...) potwierdził, że został on podpisany przez niego. Nie jest w stanie powiedzieć, czy na protokole z k. 107 (droga nr (...)) w chwili podpisania przez niego dokumentu była dopisana treść na maszynie i czy była ona dopisana przed, czy po podpisaniu dokumentu. Dodał, że dokumenty okazane mu w oryginale są mu znane, natomiast nie zna dokumentów okazanych mu w kserokopiach. Wyjaśnił, że nie wyrażał zgody na ponowne wykorzystanie oryginalnych dokumentów przez niego podpisanych, ani na dokonywanie na nich poprawek. Nie wie, kto i w jakim celu dokonał poprawek, ale przypuszcza, że zrobiła to U. S., z uwagi na bałagan, jaki panował w prowadzonej przez nią dokumentacji. Wyjaśnił, że okazane mu dokumenty widział podczas przeprowadzonej kontroli skarbowej i udzielił wyjaśnień takiej samej treści. Nie pamiętał czy była nagła potrzeba przeprowadzenia remontów dróg (...), takie decyzje podejmował nadleśniczy. Słuchany ponownie, podał, że wymienionych w zarzucie dokumentów nie sporządzał, nie było to w jego kompetencji robiła to U. S., jej bezpośrednim przełożonym był nadleśniczy i na jego polecenie U. S. przygotowywała przetargi. Bez możliwości wglądu do oryginałów nie może stwierdzić, czy na tych dokumentach są jego podpisy, czy też ktoś wykorzystał kserokopie oryginalnych jego podpisów i w ten sposób kserując kolejne dokumenty dokonał ich podrobienia, bez jego wiedzy i zgody.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego k. 698-699, 951-952, 1086-1087, 2207, 2239-2240, 2585 odw, (...).

Oskarżony **W. B. (2)** w toku postępowania przygotowawczego podał, że brał udział w różnego rodzaju przetargach budowlanych. Do pracy w komisji został powołany przez nadleśniczego, pamięta, że były prowadzone prace na drogach w Leśnictwie J. i B., że na jakiejś drogi były przeprowadzone przetargi, ale nie pamięta na które. Przetargi te wygrała firma (...). Nie pamięta czy na wszystkie drogi odbyły się przetargi. Po okazaniu mu szeregu dokumentów wyjaśnił, że te okazane w oryginałach są mu znane i na nich widnieje jego podpis. Nie zna okazanych mu kserokopii dokumentów. Wyjaśnił, że nie wyrażał zgody na ponowne wykorzystanie tych dokumentów, a tym bardziej dokonywania na nich przeróbek i poprawek dotyczących numeru dróg czy oddziałów. Okazane mu dokumenty okazano mu również podczas kontroli skarbowej i był zaskoczony istnieniem przerobionej dokumentacji. Nie potrafił powiedzieć, czy w tym czasie istniała konieczność odbudowy dróg (...), ale przypuszcza, że tak, bo w czasie powodzi większość dróg została zniszczona. Była przeprowadzona kontrola, podczas, której ustalono i spisano drogi, które wymagały naprawy. Nic nie wie na temat rozliczeń z BOI, bo w tych sprawach decyzje podejmował R. D.. Nie jest prawdą, aby z innymi członkami komisji tworzył dokumentację w celu uzyskania dotacji. Był powoływany do różnych komisji, ale dokumentacja była sporządzana w sposób prawidłowy i na bieżąco. Nie wie kto i w jakim celu dokonał przeróbek dokumentów, on nie wrażał na to zgody i nie o tym nie wiedział. Na kserokopiach widnieją jego skserowane podpisy, jak i pozostałych członków komisji. Nie podpisywał podrabianych dokumentów i nie brał udziału w ich podrabianiu. Nie fałszował dokumentów i nie podpisywał sfalszowanych na polecenie nadleśniczego. Słuchany przed Sądem nie przyznał się do zarzucanego mu czynu, potrzymał uprzednio złożone wyjaśnienia i podał, że nie pamięta, co działo się w dniu 05.10.1998 r., ale na pewno nie jest prawdą, co podała oskarżona U. S., że powołano komisje do dokonania poprawek.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego k. 727, 790-791, 970-971, 1087, 2240, 2593

Oskarżony **R. S.** w postępowaniu przygotowawczym i sądowym nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. Składając pierwsze wyjaśnienia w dniu 12.02.2003r. podał, że w jego leśnictwie ok. 10 km dróg uległo całkowitemu zniszczeniu, z tego powodu były prowadzone rozmowy z RDLP, w których uczestniczył p. S., który nadzorował prace i tam zapadł decyzja o przyznaniu środków na odbudowę drogi nr (...), roboty na tej drodze prowadziła firma (...), nie nadzorował tych prac, robił to R. B.. Podpisywał protokół przejęcia drogi (...). Na pewno nie uczestniczył w odbiorze robót dróg (...) oraz nie podpisywał protokołów odbioru tych dróg z dnia 8.12.1998 r., na odwrocie protokołów widnieją jego podpisy, ale on na takich dokumentach się nie podpisywał, w protokole wpisano błędnie jego nazwisko, jako S., zamiast S.. Wyjaśnił też, że nie mógł uczestniczyć w odbiorze, bo to nie jego leśnictwo. Do chwili obecnej nie okazano mu oryginałów tych protokołów, podał, że nie wyklucza, że mogą one być „sfabrykowane”. Składając wyjaśnienia przed Sądem podtrzymał wyjaśnienia z postępowania przygotowawczego, przy czym podał, że nie wyklucza, że podpisał te protokoły. Wyjaśnił, że nie wiedział, że nadleśnictwo stara się o dotację z EBI i Budżetu Państwa.

Dowód:

- wyjaśnienia k. 706-707, 1096, 2040odw.,

Oskarżony **R. K.** nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. W postępowaniu przygotowawczym po okazaniu mu kserokopii protokołów odbioru robót z dnia 8.12.1998 r. odnośnie dróg (...) stwierdził, iż może się do nich odnieść po okazaniu mu oryginałów. Podał, że nie przypomina sobie czy podpisywał takie dokumenty, nie wie czy były one podstawą wypłaty pieniędzy jego firmie i odmówił odpowiedzi na pytania. Składając wyjaśnienia przed Sądem podał, że podpisywał kilka protokołów, pozostałe podpisywał R. W.. Wyjaśnił, że nie uzyskał żadnych korzyści z tytułu podpisanych protokołów. Nie pamięta, aby wiedział, że drogi nr (...) były dotowane z EBI. Uznał, że roboty są wykonane na podstawie opinii jego pracownika R. W.. Będąc przy odbiorze robót podpisywał się z rozpędu, jako właściciel firmy, nie wie co nadleśnictwo robiło z protokołami odbioru robót. Nie znał procedury nie wiedział, że są one przekazywane do EBI. Po odczytaniu uprzednio złożonych wyjaśnień podtrzymał je. Nie wykonywał kosztorysów powykonawczych, na drogi objęte przetargiem, natomiast kosztorysy wykonywał na roboty dodatkowe. Po złożeniu wyjaśnień przez oskarżonego R. B. oskarżony R. K. podał, że nie jest prawdą, że w grudniu 1998 r. wypłacono jego firmie całą kwotę z faktur, a następnie jego firma zwracała część należności. Nie pamięta, że były wystawione faktury korygujące. Po okazaniu faktury (...) i sporządzonej do niej faktury korygującej nr 14/12/98 podał, że nie przypomina sobie, czego dotyczyła faktura korygująca, musiał wystąpić jakiś błąd.

Dowód:

- wyjaśnienia k. 712, 980-981, 1087, 1093-1094, 1095 odw. - (...), (...), (...). - (...), (...), 2350, 2590 odw., (...)

Oskarżony **R. B.** słuchany w postępowaniu przygotowawczym nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień. Słuchany przed Sądem również nie przyznał się do zarzucanego mu czynu podając, a po okazaniu mu protokołu z k. 669 i 661 podał, że po okazaniu mu oryginału może stwierdzić czy są na nich jego podpisy. Wiedział, że nadleśnictwo ubiega się o dotacje z EBI. Podpisał protokół częściowego odbioru robót w 50% i nie jest to żaden z okazanych mu protokołów. Posiada wiedzę, że wykonawcy wypłacono w grudniu 1998r. całą kwotę, a następnie został sporządzony protokół częściowego odbioru prac, gdy okazało się, że są wykonane w 50%. Każda praca była rozliczana kosztorysem powykonawczym, a nie tylko roboty dodatkowe. Miał świadomość, że każdy protokół jest załącznikiem do faktury i podstawę przyznania pieniędzy z EBI.

Dowód:

- wyjaśnienia k. 723, 975, 1095, 1134, 2131, 2031odw., (...), (...), 2590 odw., (...). - (...)

Oskarżony **R. D.** nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Podał, że istniała potrzeba szybkiego remontu dwóch dróg, nie było bowiem możliwości wywożenia drzewa z lasu. Nadleśnictwo starało się więc na o przyznanie

środków z EBI i budżetu państwa. Wykonawca został wybrany w drodze zamówienia z wolnej ręki. Wyjaśnił, że planował ogłosić przetarg na remont tych dróg ale jak podał „nie zdążyłem i później nie było na to czasu. Oprócz tego obawiałem się, że jeżeli tego natychmiast nie zrobię to skończą się środki z tego funduszu.” Po okazaniu mu protokołów z wyboru oferenta i udzielenia zamówienia z wolnej ręki podał, że gdy on podpisywał protokoły nie było na nich naniesionych poprawek. Podał, że gdy U. S. zwróciła mu uwagę na błędna numeracje dróg, nakazał jej to poprawić, „nie widziałem tu żadnego problemu bowiem drogi wymienione w dokumentach zostały faktycznie naprawione”. Podał jednak, że nie widział tych protokołów po poprawkach.

Przyznał, że protokoły odbioru robót z dnia 8 grudnia 1998 roku zostały sporządzone przedwcześnie. Z chwila podpisania tych protokołów roboty na tych drogach nie zostały wykonane w 100 %. Powodem tego było to, że „środki z funduszu należało rozliczyć do końca grudnia 1998 roku. Było to o tyle niemożliwe, że warunki pogodowe, warunki zimowe jakie nastąpiły już w listopadzie 1998 roku uniemożliwiały wykonanie tych prac w całości”. Podał, że za prace te zapłacono dopiero w 1999 roku, po ich wykonaniu.

Dowód:

- wyjaśnienia k. 796 – 799, 994 – 994 odw., (...), 2240 odw., (...), (...), (...)

* * *

Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego nie pozwoliła sądowi na przyjęcie, że oskarżeni dopuścili się popełnienia zarzucanych im przestępstw.

Prowadzących do takiego wniosku ustaleń Sąd dokonał w oparciu o wyjaśnienia oskarżonych W. B. (2), A. G. (1), R. K., R. B., R. S., R. D. i częściowo U. S. z uwagi na zawarte w nich sprzeczności, zeznania świadków J. A., Z. Ś., M. M., R. W., K. H. (2), T. N. oraz obszerny materiał dowodowy w postaci dokumentów. Sąd miał również na uwadze wyniki badań dokumentów wykonane przez biegłego z zakresu badań pisma.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd uniewinnił A. G. (1) i W. B. (2) od stawianego im zarzutu. Przyjął, że działaniem swym nie wyczerpali znamion występku z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 297 § 1 kk i art. 271 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i w zw. z art. 12 kk. Decydujące znaczenia dla rozstrzygnięcia o winie i sprawstwie oskarżonych U. S., A. G. (1) i W. B. (2) miały opinia biegłego z zakresu badań pisma i wyjaśnienia oskarżonych przy czym U. S. w zakresie, w jakim znajdują one potwierdzenie w materiale dowodowym w postaci dokumentów oraz zostały potwierdzenie w zeznaniach świadków i wyjaśnieniach współoskarżonych.

Na podstawie opinii biegłego z zakresu badań pisma Sąd ustalił, że protokół z dnia 5 października 1998 roku udzielenia zamówienia z wolnej ręki na odbudowę drogi leśnej nr (...), będący podstawą wypłaty dotacji został sporządzony poprzez złożenia dwóch dokumentów z oryginalnymi podpisami oskarżonych A. G. (1), U. S. i W. B. (2) oraz R. D.. Na podstawie tej opinii można przyjąć, że kserokopie podpisów A. G. (1) i W. B. (2), najprawdopodobniej w oryginale zostały złożone przez oskarżonych. Na podstawie tej opinii Sąd przyjął także, że protokół ten został uzyskany po zamalowaniu korektorem części jego treści i naniesieniu poprawek pismem maszynowym na kserokopii protokołu dotyczącego drogi nr (...). Protokołu sporządzony w ten sposób w żadnej mierze nie może nosić cech dokumentu, w którym oskarżeni poświadczyli nieprawdę, jest zaś bez wątpienia dokumentem podrobionym. Istota podrobienia dokumentu sprowadza się bowiem do sporządzenia takiego zapisu informacji, któremu nadaje się pozory autentyczności, w szczególności zaś, iż pochodzi od określonego wystawcy (W. Wróbel, Kodeks karny z komentarzem). Zestawienie dwóch różnych dokumentów (w tym jednego przerobionego poprzez zamalowanie części korektorem i dopisanie w to miejsce innej treści) dokonanie ich kserokopii w celu stworzenia nowego dokumentu bez wątpienia jest podrobieniem o jakim mowa w art. 270 § 1 kk. Brak jest jakichkolwiek dowodów na to, by przyjąć, że A. G. (1) i W. B. (2) uczestniczyli w podrobieniu tego dokumentu. Obaj oskarżeni oświadczyli, że dokument ten widzieli po raz pierwszy w czasie kontroli skarbowej, podali, że nie wiedzą kto i w jakim celu podrobił min. ten dokument, „oni nie wrażli na to zgody i nic o tym nie wiedzieli”. Wyjaśnienia oskarżonej U. S. również nie dają podstaw do przyjęcia, że A. G. i W. B. uczestniczyli w podrobieniu tego dokumentu. Z wyjaśnień tych wynika jedynie niezbicie to, że U.

S. na polecenie R. D. osobiście dokonywała zmian w dokumentacji w celu jak wyjaśniła „upozorowania legalności zlecenia na wykonanie prac na drogach (...)”. Dalej podała, że „robiła to na polecenie D. i przy udziale B. i G.” członków komisji, którzy podpisali oryginał tego protokołu. Mając na uwadze treść opinii biegłego z zakresu badań pisma co do przedmiotowego protokołu nie można dać wiary wyjaśnieniom U. S. co do tego, że członkowie komisji podpisali oryginał protokołu, bo oryginału takiego nie było a cały dokument został podrobiony.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika także, że U. S. na polecenie R. D. dokonała podrobienia protokołu z dnia 5 października 1998 roku dotyczącego wyboru oferenta na opracowanie dokumentacji technicznej wraz z wykonaniem dróg leśnych, wpisując w miejsce drogi nr (...) drogę (...), a miejsce oddziału 275 oddział 297, nadto w miejsce numeru drogi (...) (według mapy inwentaryzacyjnej) wpisała odpowiadający jej numer drogi według mapy sieci dróg projektowanych, tj. 328. W tym przypadku również nie ma podstaw do przyjęcia, że w podrobieniu tym uczestniczyli oskarżeni. Obaj zaprzeczają, by wiedzieli o naniesionych poprawkach, wyjaśnienia U. S. są w tym zakresie wewnętrznie sprzeczne, bo raz podaje, że A. G. (1) i W. B. (2) uczestniczyli w przerobieniu tego dokumentu innym razem podaje, że robiła to bez ich wiedzy, na polecenie R. D. i po sugestiach pracownika RDLP, że powinna wpisać trzycyfrową numerację drogi. Nadto co istotne dla odpowiedzialności oskarżonych w zakresie czynu z art. 297 § 1 kk, z informacji RDLP i dołączonych do akt sprawy dokumentów wynika, że Nadleśnictwo Ś. nigdy nie podjęło czynności zmierzających do wykonania prac na drodze (...), protokół ten nie stanowił podstawy uzyskania przez Nadleśnictwo dotacji na tę drogę, na jego podstawie Nadleśnictwo nie ubiegało się o przyznanie tych funduszy

Ponadto dokument ten nie był przedkładany celem uzyskania dotacji na odbudowę drogi (...) (50), a nawet gdyby był podstawą wypłaty dotacji na odbudowę tej drogi to zaznaczyć należy, że zmiana numeru drogi z 50 na 328, nie wypełniałaby znamion występku z art. 297 § 1 kk. Przepis ten wymaga bowiem, by dokument fałszywy stwierdzający nieprawdę dotyczył okoliczności mających istotne znaczenie dla uzyskania dotacji. Dokonana, więc przez oskarżoną zmiana numeracji drogi z dwu cyfrowej na trzy cyfrową, jeżeli oba numery dotyczyły tej samej drogi nie miałyby znaczenia dla uzyskania dotacji. Nadleśnictwo Ś. uzyskało dotację w kwocie 77 385,82 zł na odbudowę drogi (...) przy czym podstawą wypłaty dotacji był protokół udzielenie zamówienia z wolnej ręki na odbudowę drogi (...) (nie stwierdzono by nosił ślady podrobienia, przerobienia, by poświadczono nim nieprawdę – gdyż nie udało się przeprowadzić dowodu z oryginału tego dokumentu, nie dysponował już nim ani Nadleśnictwo, ani RDLP we W., ani DGLP), podstawa wypłaty dotacji nie był protokołu z wyboru oferenta na opracowanie dokumentacji technicznej wraz z wykonaniem dróg (...) (ten przerobiony przez oskarżoną, k. 93). Protokołem takim Nadleśnictwo się nie posługiwało. Protokół taki nie był również przedkładany celem uzyskania dotacji na drogę (...) (50). Jak wynika z ustalonego, min. na podstawie dokumentów nadesłanych przez RDLP stanu faktycznego podstawą wypłaty dotacji na odbudowę drogi (...) był podrobiony przez oskarżoną protokołu udzielenia zamówienia z wolnej ręki na odbudowę drogi (...). Podstawą wypłaty dotacji na odbudowę drogi (...) (328) nie był też protokół wyboru oferenta z dnia 5 października 1998 roku. Wątpliwości budzi przyjęta w tym protokole data jego sporządzenia (dokonano wyboru oferenta w dniu 5 października 1998 roku, mimo, że oferty złożone zostały w dniu 10 i 12 października 1998 roku). Jednak nie ulega wątpliwości, że dokument ten nie był podstawą wypłaty dotacji. Nadleśnictwo dokumentem tym nie posługiwało się.

Brak więc dowodów na to, że oskarżeni uczestniczyli w podrobieniu protokołu udzielenia zamówienia z wolnej ręki na odbudowę drogi (...) i brak jest podstaw do przyjęcia, że działali w celu udzielnie pomocy nadleśniczemu w uzyskaniu dotacji.

Zebrany materiał dowodowy nie dał również podstaw do uznania R. S. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu.

Zgodnie z treścią art. 271 § 1 kk karze podlega ten kto będąc uprawniony do wystawienia dokumentu (funkcjonariusz publiczny lub inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu) poświadczając w nim nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne. Pojęcie "inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu" należy interpretować wąsko, obejmując nim wyłącznie te osoby, które na mocy szczególnej regulacji otrzymują prawo do sporządzenia dokumentu, któremu podobnie jak w przypadku dokumentów sporządzanych przez funkcjonariuszy, przysługuje cecha zaufania publicznego (A. Marek, Kodeks karny. Komentarz teza 4 do art. 271). Sprawcą przestępstwa z art. 271 może być osoba wystawiająca dokument w imieniu innego podmiotu, który otrzymał taką kompetencję na mocy przepisu prawnego

(np. zakład pracy). Zgodnie z instrukcją pracy leśniczego (k. 735-738) leśniczy R. S. uprawniony był do kontroli prawidłowości wykonanych na terenie leśnictwa prac i dokonanie ich odbioru. Tyle, że oskarżony był leśniczym w leśnictwie J., nie B.. Tam funkcje leśniczego pełnił J. D.. Nie ulega wątpliwości, że protokoły odbioru robót na drogach (...) z dnia 8 grudnia 1998 roku zawierały nieprawdziwe dane odnośnie zakresu wykonanych robót i ich wartości. Jednak oskarżony R. S. jako leśniczy leśnictwa J. nie był osobą upoważnioną i uprawnioną do podpisania protokołu odbioru robót z terenu leśnictwa B.. „Wystawienie dokumentu poświadczającego nieprawdę przez osobę, która nie była do tego uprawniona, nie stanowi realizacji znamion typu czynu zabronionego z art. 271 § 1 kk” (wyrok SN z 19 lutego 2002 r., IV KKN 295/98). Sad ni miał więc podstaw do przyjęcia, że oskarżony poświadczyl nieprawdę działając z zamiarem uzyskania przez Nadleśnictwo dotacji.

Sąd nie miał zaś wątpliwości co do tego, że U. S. podrabiając protokół z dnia 5 października 1998 roku udzielenie zamówienia z wolnej ręki na wykonanie prac w zakresie odbudowy drogi leśnej nr (...) działa w celu udzielenie pomocy Nadleśniczemu w uzyskaniu dotacji na odbudowę tej drogi. Powyższe jednoznacznie wynika z wyjaśnień oskarżonej i wyjaśnień R. D.. Przyznali oni, że podejmowali działania mające na celu uzyskanie dotacji na odbudowę dróg zniszczonych w czasie powodzi. Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 17.01.2007r sygn. akt II AKa 347/06 wyraził pogląd, że „strona podmiotowa pomocnictwa charakteryzuje się zamiarem, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego. Zamiar pomocnika należy pojmować w zgodzie z ogólnym pojęciem zamiaru (umyślności), które określa przepis art. 9 § 1 KK, wobec powyższego należy przyjąć, iż: 1) pomocnictwo jest zawsze umyślne (...), 2) zamiar pomocnika obejmuje dokonanie czynu zabronionego innej osoby, co do którego pomoc jest udzielana, 3) można pomagać nie tylko z zamiarem bezpośrednim ale i ewentualnym.” Aby taki zamiar mógł zostać przyjęty, niezbędna jest szczegółowa analiza wszystkich okoliczności dotyczących zachowania sprawcy, odnoszących się między innymi do znaczenia i charakteru naruszonych przezeń obowiązków, instrukcji, poleceń oraz wskazań jego przełożonych, jego ewentualnych związków z bezpośrednimi sprawcami czynu zabronionego. W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego zamiar oskarżonej nie budzi wątpliwości. Sąd natomiast nie mógł przyjąć, że zmieniając numeracje drogi (...) na 328 czy podpisując protokół wyboru oferenta na odbudowę drogi (...) U. S. działała z takim zamiarem. Tu aktualne są uwagi poczynione wyżej a dotyczące oskarżonych A. G. (1) i W. B. (2). Dlatego, też Sąd przyjął, że oskarżona jest sprawcą czynu z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 297 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 tylko co do protokołu wskazanego w pkt 3 zarzutu.

Mając jednak na uwadze treść art. 1 § 2 kk, Sad w oparciu jeszcze o art. 17 § 1 pkt 3 kpk umorzył postępowanie wobec oskarżonej. Z przepisu art. 1 § 2 kk wynika, że nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma. Przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu Sąd, zgodnie z art. 115 § kk bierze pod uwagę:

- rodzaj i charakter naruszonego dobra,
- rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody,
- sposób i okoliczności popełnienia czynu,
- wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków,
- postać zamiaru,
- motywację sprawcy,
- rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

„Katalog okoliczności, które liczą się w ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu, wskazany w art. 115 § 2 k.k., jest zamknięty, i to, które z nich w sposób istotny wpływają na ocenę stopnia społecznej szkodliwości konkretnego zachowania, zależy od tego, jaki typ czynu zabronionego wchodzi w grę. Nadto, przepis ten ma charakter przedmiotowo-podmiotowy, z dominacją okoliczności z zakresu strony przedmiotowej” (wyrok SN z

dnia 23 czerwca 2009 r., II KK 13/09). Stronę przedmiotową kształtują takie okoliczności, jak rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, a także waga naruszonych przez sprawcę obowiązków czy rodzaj naruszonych reguł ostrożności. Wśród okoliczności o charakterze czysto podmiotowym wymienimy natomiast bez wahania postać zamiaru oraz motywację sprawcy. Pozostałe tj. okoliczności popełnienia czynu oraz stopień naruszenia reguł ostrożności, mają charakter mieszany. (Jacek Giezek, Komentarz do kodeksu karnego, Cześć Ogólna). Wszystkich wymienionych przez ustawodawcę w art. 115 § 2 k.k. okoliczności nie można ujmować kumulatywnie, albowiem - z natury rzeczy - nie aktualizują się one jednocześnie. To, który z czynników wymienionych w omawianym przepisie bardziej, a który mniej wpływa na stopień społecznej szkodliwości konkretnego zachowania, zależy w przeważającej mierze od tego, jaki typ czynu zabronionego wchodzi w grę, oraz od okoliczności konkretnego przypadku.

Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonej i przyjmując, że stopień ten jest znikomy Sąd miał na uwadze to, że mimo nieprawidłowości w przygotowywaniu dokumentacji niezbędnej do ubiegania się o dotację Skarb Państwa nie poniósł żadnej szkody. Koszty remontu drogi wyceniono na kwotę 80.000 zł (firma konkurująca w przetargu chciała prace te wykonać za 95 000 zł). Droga ta została wyremontowana, nadleśniczy rachunek uproszczony na DGLP wystawił dopiero po zakończeniu prac na tej drodze. Oskarżona nie odniosła żadnych korzyści majątkowych, wszystkie pieniądze z dotacji przeznaczone zostały na remont drogi. Działanie oskarżonej związane z podrobieniem dokumentu miało też swoją przyczynę, chodziło bowiem o przyspieszenie procedury wyboru wykonawcy, o jak najszybsze podpisanie umowy, bo przecież środki w ramach przyznanego limitu należało wykorzystać do końca roku w całości lub rozpocząć pracę na drodze tak by w roku następnym skorzystać z środków z dotacji w pierwszej kolejności. Oskarżona w swoich działaniach kierowała się w istocie dobrem ogółu. Drogi w Nadleśnictwie w czasie powodzi zostały zniszczone co jest bezsporne, nie mogła być prowadzona w sposób właściwy gospodarka leśna, konieczne było jak najszybsze przystąpienie do prac remontowych, a swoich własnych środków na ten cel nadleśnictwo nie posiadało. Tak więc gdy nagle pojawiła się okazja uzyskania środków z dotacji, możliwość uproszczenia procedur w celu jak najszybszego wyłonienia wykonawcy i przystąpienia do prac, oskarżona, zajmując się prowadzeniem dokumentacji w nadleśnictwie, wyraziła chęć pomocy w uzyskaniu tych środków. Nie kierowała nią chęć uzyskania korzyści majątkowej dla siebie, zależało jej na tym, by zniszczone drogi zostały odnowione. Dlatego też Sąd kierując się przesłankami określonymi w art. 115 § 2 kk uznał, że stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonej jest znikomy.

Podobnie Sąd odniósł się do działań podejmowanych przez R. D., R. K. i R. B..

Bezsporne w sprawie jest to, że w drodze przetargu wyłoniono wykonawcę dróg (...) – firmę (...) prowadzoną min. przez R. K., z firmą tą Nadleśnictwo podpisało umowy na remont tych dróg. Zgodnie zaś z umową z dnia 9 grudnia 1998 roku R. B. miał w imieniu Nadleśnictwa sprawować w imieniu inwestora nadzór przy wykonywanych pracach na tych drogach. Nie budzi wątpliwości, że do prac przystąpiono i prace te wykonano. Z uwagi zaś na procedurę przyznawania dotacji R. D. widział konieczność podjęcia działań niezgodnych z prawem ale zapewniających Nadleśnictwu środki na remont zniszczonych w czasie powodzi dróg. Dlatego też w dniu 8 grudnia 1998 roku dokonano odbioru końcowego robót, stwierdzono, że roboty te wykonano w całości, następnie BOI wystawiła faktury, którymi później posłużył się R. D., celem uzyskania dotacji. Faktury te tak jak i protokół podrobiony przez U. S. przedłożył dopiero w kwietniu i maju 1999 roku, kiedy prace na drodze (...) zostały już zakończone, na 332 były wykonane w 80 %, a na drodze (...) były zaawansowane. Dotacja na odbudowę drogi (...) wypłacona została po zakończeniu prac na tej drodze, kwota 191 590 zł wynikająca z faktur z grudnia 1998 roku na roboty na drodze (...) została wypłacona również po zakończeniu prac na tej drodze, zaś kwota 245 325 zł wynikająca z faktur z grudnia 1998 roku na roboty na drodze (...) została wypłacona w czerwcu 1999 roku, a więc po wykonaniu prac odpowiadających wartością wysokości dotacji.

Tak więc Sąd mając na to, że w protokołach odbioru robót stwierdzono nieprawdę co do ilości i wartości wykonanych robót, jak i to, że zgodnie z art. 17 ustawy prawo budowlane uczestnikami procesu budowlanego są min. inspektor nadzoru inwestorskiego i kierownik budowy lub kierownik robót uznał, że R. K. i R. B. naruszyli normę art. 18 § 3 kk w zw. z art. 297 § 1 kk i art. 271 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk. Mając jednak na uwadze opisane wyżej okoliczności, wymagający podkreślenia fakty, że prace te zostały wykonane w całości, oskarżeni nie odnieśli

żadnej korzyści majątkowej kosztem Skarbu Państwa, że za wykonane prace BOI otrzymała wynagrodzenie po ich zakończeniu, a motywem działań oskarżonych był chęć odbudowy zniszczonych przecież dróg i za to środki, które w istocie zostały przeznaczone przez EBI na usunięcie skutków powodzi przyjął, że ich działania charakteryzował znikomy stopień społecznej szkodliwości.

Podobnie sąd ocenił działania R. D., przyjął, że wypełniły one znamiona czynu z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 12 kk (art. 273 kk został pochłonięty przez art. 297 § 1 kk) nie mógł jednak przyjąć, że czyn ten jest przestępstwem a to z uwagi na wyżej opisane okoliczności nakazując zastosować normę art. 1 § 2 kk.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 kpk.